

A close-up photograph of several green leaves, likely from a plant like a fern or a similar species, showing detailed vein patterns. The leaves are covered with numerous small, clear water droplets, giving them a fresh and vibrant appearance. The lighting is bright, highlighting the texture and color of the foliage.

Amintiri despre începuturile logoterapiei și analizei existențiale în România

Prof.M. LAZARESCU, Brașov, Mai 2025

Primul contact cu logoterapia l-am avut la începutul anilor 60 ai sec trecut când, imediat după terminarea facultății, lucram la Sanatoriul de Nevroze din Săvârșin, ce funcționa în castelul – pe atunci rechiziționat al Regelui Mihai I.

În acele vremuri coordonatorul nostru, Dr.Dan Arthur din Cluj, impusese un program intensiv de informare și formare, cu traducerea unor importante texte mai ales din psihopatologia germană.

Dr.Dan a terminat, la Sibiu, concomitent Medicina și Filosofia în cadrul Universității din Cluj (mutată aici în timpul războiului), iar teza sa de licență la Filosofie-Psihologie a fost *Analiza destinului prin testul Szondi*.

Prin legăturile aparte pe care Sanatoriul le-a avut cu Biblioteca Centrală de Stat din București am avut la dispoziție impresionantul tratat german editat de Von Gebsattel, V. Frankl etc..- **Handbook der Neurosenlehre und Psychotherapie, apărută în 1959.** Din acesta Dr. Dan a tradus, pentru noi tinerii psihiatri, și articolul privitor la logoterapie scris de P.Polak, pe care l-am citit atunci.

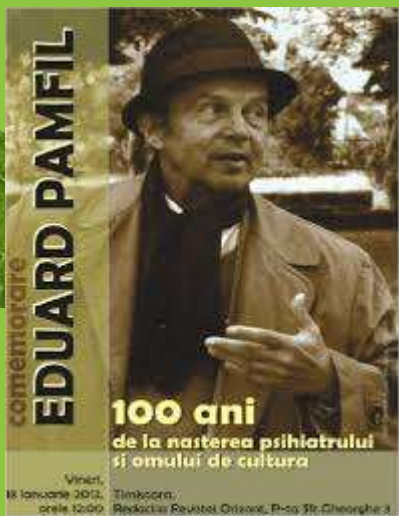

În anii petrecuți la Săvârșin ne-am exersat împreună cu Dr.Dan Arthur în mai multe variante de psihoterapie, precum psihodrama Moreno, trainingul autogen Schultz, psihoterapia de grup Battegay și diverse alte forme de consiliere.

Precizez că Dr.Dan Arthur făcuse parte din Cercul literaro-filosofic de la Sibiu (alături de Negoïtescu, Balotă, Cotruș. Enescu etc., care în corespondența lor îl citează mereu... și care ne vizitau uneori.În această ambianța intelectuală am luat cunoștință prima oară despre existența cărții lui Heidegger *Ființă și timp*, de *Jurnalul filosofic* al lui Noica (pe atunci încarcerat) și în general de o largă paletă de teme psihologico filosofice.

Tot la Săvârșin am fost vizitați de dr.Stelian Bălanescu din Sibiu, psihiatru cu larg orizont de psihopatologie antropologică, interesat constant de opera lui Heidegger....care a adus cu el și mi-a lăsat o carte a lui Frankl privitor la nevrozele noogene. Cu acest bagaj informațional și în atmosfera unei ample cazuistici nevrotice și de probleme existențiale am încercat (improvizat) câteva cure de consiliere pe care le-am putut evalua ca având succes.

După ce spre sfârșitul anilor 60 am venit la Timișoara în cadrul Catedrei de Psihiatrie, alături de Profesorul Pamfil, am trăit în continuare într-o atmosferă intelectuală și culturală diversificată, în care preocupările psihopatologice și psihoterapice de la Săvârșin aveau rezonanță ; inclusiv cele referitoare la logoterapie și diverse alte forme de terapie psihică...dar și psihodiagnosticul Rorschach, Szondi, TAT Murray etc.

MIRCEA LĂZĂRESCU

INTRODUCERE
ÎN PSIHOPATOLOGIA
ANTROPOLOGICĂ

PAG. 1

În Timișoara, deși nesistematic, am continuat și consilierile de model logoterapic.

Pe atunci, în anii 70-80... problematica „lipsei de sens existențial„ era amplu dezbătută în cultura Europei, de către „teatrul absurdului„ existențialiștii francezi etc. Ea avea rezonanțe evidente și în cazuistica nevrotică,... în legătură cu care am introdus pe atunci conceptul de "**impas existențial**" pe care l-am dezvoltat într-o carte publicată în 1989.

În jurul anilor 80, printre rezidenții care se formau în Clinică, am reîntâlnit un fost student, care din perioada formării sale s-a manifestat ca interesat de cultură, artă teatrală, antropologie și psihiatrie – Dr. Cristian Furnică.

Începându-și formarea în specialitate și arătând interes pentru o abordare psihospirituală a pacienților, i-am oferit dr. Furnică informațiile pe care le aveam despre Logoterapie; și, el fiind un cititor de limbă germană nu doar a parcurs cele date ci și-a procurat noi informații. Interesul său față de Logoterapie a crescut de-a lungul anilor în paralel cu cel pe care l-a dezvoltat pentru psihoterapia pozitivă (PPT după Peseschkian).

În acea perioadă, în zona noastră de vest a României exista o preocupare destul de persistentă pentru diverse forme de psihoterapie, în rândul unor psihiatri și psihologi clinicieni. În această direcție un aspect favorabil l-a constituit și echipa de la Spitalul Gătaia - unde de fapt se mutase echipa de la Săvârșin, după desființarea Sanatoriului de acolo.

La întâlnirile anuale de psihoterapie de la Gătaia - care de obicei durau o săptămână, patronate de directorul Radu Ricman (preocupat de sofroterapie), participau persoane din țară.. interesate de variate direcții psihoterapeutice, inclusiv de psihanaliză. Importantă a fost mai ales colaborarea cu București-ul dar și cu alte centre precum Clujul, Sibiuul, Craiova.

Dr.Furnică, care a dovedise un interes aparte pentru logoterapie, a ținut evidența mai multor cazuri, bine urmărite, a căror rezultate le-a comunicat atât la întâlnirile de la Gătaia, cât și la reuniunile Societății de Științe Medicale – secția Psihiatrie din Timișoara.

După intrarea sa în activitatea curentă la Reșița și ulterior la Arad, el a continuat aceste preocupări, ținând constant legătura cu Clinica Psihiatrică și elaborând comunicări.

După 1990 Timișoara a avut șansa unei legături directe cu Centrul din Viena de Analiză Existențială și Logoterapie, prin implicarea D-nei Wilhelmina Popa (timișoreancă de origine), ca emisar al Vienei în vederea formării în România a unor specialiști, în noua direcție psihoterapeutică a Analizei Existențiale, pe care o dezvoltase dr A. Längle, în apertura deschisă de logoterapia lui Frankl.

Dna Dr.W.Popa a intenționat să se implice în dezvoltarea unei formări organizate în România pe această direcție, ca o contribuție personală pentru noua direcție pe care pornea țara noastră.

Ea a luat legătura cu psihiatrii din Timișoara de la Clinicile de adulți și de copii. Astfel a început acest centru formativ din România, care a stârnit de la început un interes major.

De fapt, în această perioadă preocuparea pentru psihoterapie din țara noastră – care fusese latentă dar totuși minimal prezentă prin întâlnirile de la Gătaia -, prinsese avânt, dezvoltându-se variate direcții de formare, cu sprijinul unor formatori din străinătate.

Pentru domeniul analizei existențiale și a logoterapiei prezența Dr.Furnică cu experiența pe care o acumulase, a fost benefică. Cu sprijinul Centrului din Viena și în mod special a Dnei W.Popa, formarea din România a progresat, incluzând deplasări în Viena și în alte centre, cu sprijinul GLE. Formarea în AE s-a extins în multiple centre ale țării, în mod special în București și Brașov.

Centrul din Timișoara s-a consolidat prin achiziția unui sediu și s-a impus ca o formă recunoscută de psihoterapie. Acest fapt a fost vizibil și cu ocazia constituirii Asociației Române de Psihoterapie (ca asociație umbrelă) la Gătaia

În 1999, Analiza Existențială fiind inclusă între formele valide pentru România. Asociația umbrelă de psihoterapie atunci înființată s-a dezvoltat ulterior, mai ales prin sprijinul d-nei dr Ileana Botezat Antonescu din București...și e activ și în prezent.

Menționez un moment aparte în această istorie a analizei existențiale din România, anul 2000 în care. În acest an, Universitatea de Medicină din Timișoara a acordat titlul de Doctor Honoris Causa Dr.A.Längle din Viena. În aceeași zi, Dr. Cr. Furnică și-a susținut teza de doctorat din acest domeniu.

Câtă vreme a trăit Dr.Furnică a fost o persoană activă și dedicată, dornic de a cunoaște și de a împărtăși cunoștințele din varii domenii dar cu precădere cel al terapiei de analiză existențială.